

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στην πρόταση νόμου «Σύσταση Ειδικής Επιτροπής Επανελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης ετών 1974 έως και 2010»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Επί της αρχής

A. Γενικές παρατηρήσεις

Η υποχρέωση υποβολής ετήσιας δήλωσης περιουσιακής κατάστασης από κατηγορίες κρατικών λειτουργών, θεσπίστηκε αρχικά με το ν. 4351/1964 (Α' 50), η ισχύς του οποίου επεκτάθηκε δυνάμει της, μεταβατικού χαρακτήρα, διάταξης του άρθρου 66 του ν. 12/1975 και μετά την αποκατάσταση του ελεύθερου πολιτικού βίου.

Ο ν. 4351/1964 καταργήθηκε από το ν. 1738/1987 (Α' 200). Με τις διατάξεις του ν. 1738/1987, όπως αντικαταστάθηκαν από τις αντίστοιχου περιεχομένου διατάξεις του ν. 2429/1996 (Α' 155) θεσπίστηκε εκ νέου η υποχρέωση υποβολής ετήσιας δήλωσης περιουσιακής κατάστασης από κατηγορίες κρατικών λειτουργών αλλά και δημοσίων υπαλλήλων και λοιπών υπόχρεων προς τούτο προσώπων, ιδρύθηκαν δε όργανα ελέγχου και επαλήθευσης των δηλώσεων αυτών. Σήμερα, η υποχρέωση υποβολής ετήσιας δήλωσης περιουσιακής κατάστασης επιβάλλεται δυνάμει των διατάξεων του ν. 3213/2003 (Α' 309), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Επομένως, όσοι διετέλεσαν ή διατελούν Πρωθυπουργοί, Αρχηγοί πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στο Εθνικό Κοινοβούλιο, Υπουργοί, Αναπληρωτές Υπουργοί και Υφυπουργοί Κυβερνήσεων από την αποκατάσταση του ελεύθερου πολιτικού βίου της χώρας, δηλαδή από το 1974, έως σήμερα, είχαν και έχουν την υποχρέωση υποβολής ετήσιας δήλωσης περιουσιακής κατάστασης, δυνάμει του θεσμικού πλαισίου που εκάστοτε ισχύει.

B. Σκοπός της πρότασης νόμου

Τα πρόσφατα γεγονότα που βλέπουν το φως της δημοσιότητας αναφορικά με τον αδικαιολόγητο πλουτισμό πρώην αλλά και νυν πολιτικών – κοινοβουλευτικών και εξωκοινοβουλευτικών – ταλανίζουν τον πολιτικό βίο της χώρας και επιβάλλουν τον άμεσο επανέλεγχο όλων των υποβληθεισών δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης (ετών 1974 έως και 2010) των προσώπων που διετέλεσαν ή διατελούν Πρωθυπουργοί, Αρχηγοί πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στο Εθνικό Κοινοβούλιο, Υπουργοί, Αναπληρωτές Υπουργοί και Υφυπουργοί Κυβερνήσεων από το 1974 έως και το 2010. Αυτονόητο είναι ότι ομοίως πρέπει να ελεγχθούν και οι δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης των συζύγων και των ανήλικων τέκνων τους.

Το έργο αυτό θα λάβει χώρα άπαξ και για αυτό το λόγο σκόπιμο είναι να μην αναληφθεί από την προβλεπόμενη από το άρθρο 21 του ν. 3023/2002 (Α' 146) Επιτροπή, η οποία ελέγχει σύμφωνα με την παρ. 1α του άρθρου 3 του ν. 3213/2003 (Α' 309) τις ετήσιες δηλώσεις περιου-

σιακής κατάστασης των μελών της Κυβέρνησης, των βουλευτών και των ευρωβουλευτών, αλλά να προβλεφθεί προς τούτο σύσταση Ειδικής Επιτροπής Επανελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης.

Η Ειδική Επιτροπή Επανελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης προβλέπεται πενταμελής, αποτελείται από ανώτατους δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς. Η Ειδική Επιτροπή πρέπει να έχει αυξημένες αρμοδιότητες και εξουσίες, ώστε να δύναται να ζητά και να λαμβάνει τα απαιτούμενα στοιχεία από την Επιτροπή Ελέγχου του άρθρου 21 του ν. 3023/2002 ή οποιαδήποτε Αρχή, Υπηρεσία ή Οργανισμό του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, χωρίς την προηγούμενη συναίνεση ή τη συγκατάθεση του ελεγχόμενου. Ο διενεργούμενος έλεγχος από την Επιτροπή προβλέπεται να ολοκληρωθεί εντός ενός έτους από τη σύσταση της Επιτροπής. Η έκθεση αποτελεσμάτων ελέγχου θα κοινοποιηθεί στη Βουλή και θα δημοσιοποιηθεί σε δύο εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας. Εφόσον από τον έλεγχο διαπιστωθεί ότι υπάρχει αδικαιολόγητη απόκτηση ή επαύξηση περιουσιακού στοιχείου από τον ελεγχόμενο, τον/τη σύζυγο ή το ανήλικο τέκνο του, προβλέπεται έως και δήμευση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων.

Επί των άρθρων

Με το άρθρο 1 συστήνεται πενταμελής Ειδική Επιτροπή Επανελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης ετών 1974 έως και 2010, με αντικείμενο τον επανέλεγχο των υποβληθεισών δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης όσων πολιτικών (κοινοβουλευτικών και εξωκοινοβουλευτικών) διετέλεσαν ή διατελούν, από το έτος 1974 έως και το 2010, Πρωθυπουργοί, Αρχηγοί πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στο Εθνικό Κοινοβούλιο, Υπουργοί, Αναπληρωτές Υπουργοί και Υφυπουργοί Κυβερνήσεων, καθώς και των συζύγων και ανήλικων τέκνων τους. Η Επιτροπή αποτελείται από ανώτατους δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς.

Με το άρθρο 2 προσδιορίζεται η έκταση του επανελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης. Ειδικότερα ο επανέλεγχος περιλαμβάνει, πέραν της διαπίστωσης του αληθούς περιεχομένου των δηλώσεων, τη συγκριτική ανάλυση της εν γένει οικονομικής κατάστασης των προσώπων που διετέλεσαν ή διατελούν Πρωθυπουργοί, Αρχηγοί πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στο Εθνικό Κοινοβούλιο, Υπουργοί, Αναπληρωτές Υπουργοί και Υφυπουργοί Κυβερνήσεων, δύο έτη πριν, καθόλη τη διάρκεια, καθώς και για δύο έτη μετά τη, για οποιοδήποτε λόγο, παύση της ιδιότητάς τους, καθώς και τη διακρίβωση, εάν κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα, η απόκτηση νέων ή η επαύξηση υφιστάμενων περιουσιακών στοιχείων από τα ανωτέρω πρόσωπα, δικαιολογείται από το ύψος των πάσης φύσεως εσόδων τους, σε συνδυασμό με τις δαπάνες διαβίωσής τους. Ο έλεγχος περιλαμβάνει και τους/τις συζύγους και τα ανήλικα τότε τέκνα των ανωτέρω προσώπων.

Με το άρθρο 3 κατοχυρώνεται η προσωπική, διοικητική και λειτουργική ανεξαρτησία του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής, οι οποίοι δεσμεύονται μόνο από το νόμο και τη συνείδησή τους.

Με το άρθρο 4 αναπτύσσονται ειδικότερα θέματα που

αφορούν στη σύγκληση και λειτουργία της Επιτροπής.

Με το άρθρο 5 περιγράφεται η διαδικασία ολοκλήρωσης του ελέγχου και η επέλευση των εννόμων συνεπειών.

Αθήνα, 30 Μαΐου 2011

ΟΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΝΤΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

Κωνσταντίνος Τασούλας
Κωνσταντίνος Τζαβάρας
Κωνσταντίνος Καραγκούνης
Ανδρέας Λυκουρέντζος

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Σύσταση Ειδικής Επιτροπής Επανελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης ετών 1974 έως και 2010

Άρθρο 1

Σύσταση Ειδικής Επιτροπής Επανελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης

1. Συνιστάται δια του παρόντος Ειδική Επιτροπή Επανελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης ετών 1974 έως και 2010 (εφεξής «Επιτροπή»). Σκοπός της Επιτροπής είναι ο επανέλεγχος των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης ετών 1974 έως και 2010 όσων πολιτικών (κοινοβουλευτικών και εξωκοινοβουλευτικών) διετέλεσαν ή διατελούν, από το έτος 1974 έως και το 2010, Πρωθυπουργοί, Αρχηγοί πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στο Εθνικό Κοινοβούλιο, Υπουργοί, Αναπληρωτές Υπουργοί και Υφυπουργοί Κυβερνήσεων, καθώς και των συζύγων και ανηλίκων τέκνων τους.

2. Η Επιτροπή είναι πενταμελής, συγκροτείται δε ως κατωτέρω: από δύο εισαγγελικούς λειτουργούς του Αρείου Πάγου εν ενεργεία, ένα μέλος του Συμβουλίου της Επικρατείας, ένα του Αρείου Πάγου και ένα του Ελεγκτικού Συνεδρίου και τους ισάριθμους αναπληρωτές τους, οι οποίοι πρέπει να διαθέτουν τις αυτές ιδιότητες και προσόντα με αυτούς. Η έδρα της Επιτροπής καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

3. Οι εν ενεργεία εισαγγελικοί λειτουργοί του Αρείου Πάγου επιλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Τα υπόλοιπα τρία (3) μέλη, τα οποία πρέπει να είναι εν ενεργεία δικαστές, ορίζονται με κλήρωση μαζί με τους αναπληρωτές τους, από τις Ολομέλειες των αντίστοιχων Δικαστηρίων. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, διορίζεται ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου και των Ολομελειών των Δικαστηρίων, το αργότερο δε εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος. Με την απόφαση αυτή μπορεί να καθορίζεται η έδρα και ο ασκών τα καθήκοντα γραμματέα της Επιτροπής.

Άρθρο 2

Έκταση επανελέγχου δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης

Ο επανέλεγχος των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης από την Επιτροπή του άρθρου 1 περιλαμβάνει, πέραν της διαπίστωσης του αληθούς περιεχομένου αυτών, τη συγκριτική ανάλυση της εν γένει οικονομικής κατάστασης των ανωτέρω προσώπων, καθώς και των συζύγων και ανηλίκων τέκνων τους, δύο (2) έτη πριν, καθόλη τη διάρκεια κτήσης της ιδιότητας, καθώς και για δύο (2) έτη μετά τη, για οποιοδήποτε λόγο, παύση της ιδιότητας, καθώς και τη διακρίβωση, εάν κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα, η απόκτηση νέων ή η επαύξηση υφιστάμενων περιουσιακών στοιχείων από τα ανωτέρω πρόσωπα, δικαιολογείται από το ύψος των πάσης φύσεως εσόδων τους, σε συνδυασμό με τις δαπάνες διαβίωσής τους.

Άρθρο 3

Ανεξαρτησία Επιτροπής

Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής απολαμβάνουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους προσωπικής, διοικητικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και δεσμεύονται μόνο από το νόμο και τη συνείδησή τους.

Άρθρο 4

Σύγκληση και λειτουργία της Επιτροπής

1. Η Επιτροπή συγκαλείται με απόφαση του Προέδρου της. Το αργότερο εντός ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος και αφού διορισθεί ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής, διαβιβάζεται σε αυτή κατάλογος των ελεγχομένων προσώπων και κάθε άλλο στοιχείο που μπορεί να υποβοηθήσει το έργο της Επιτροπής. Ο κατάλογος συντάσσεται με επιμέλεια του Προέδρου της Βουλής.

2. Για την εκπλήρωση της αποστολής της, η Επιτροπή μπορεί να αναθέτει τη διενέργεια λογιστικής ή οικονομικής πραγματογνωμοσύνης ή άλλων ελεγκτικών πράξεων σε ορκωτούς ελεγκτές και ειδικούς επιστήμονες, οι οποίοι εξετάζουν λεπτομερώς τις υποβληθείσες δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης και τα συνοδευόντα δικαιολογητικά και συντάσσουν αναλυτική έκθεση που υποβάλλεται στην Επιτροπή για την υποβοήθηση του έργου της.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καθορίζονται ο αριθμός των ελεγκτών και ειδικών επιστημόνων, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ορισμού τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

4. Στον έλεγχο που διεξάγεται από την Επιτροπή, καθώς και για την πραγματοποίηση των ελεγκτικών πράξεων που ενεργούνται κατ' εντολή της από ορκωτούς ελεγκτές, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις για το τραπεζικό, χρηματιστηριακό και φορολογικό απόρρητο.

5. Η Επιτροπή όσο και οι ορκωτοί ελεγκτές προβαίνουν σε κάθε πρόσφορη και απαραίτητη, για την επίτευξη του σκοπού του επανελέγχου, νόμιμη ενέργεια. Μπορούν ιδίως: α) να ζητούν πληροφορίες και στοιχεία από

την Επιτροπή Ελέγχου του άρθρου 21 του ν. 3023/2002 ή οποιαδήποτε Αρχή, Υπηρεσία ή Οργανισμό του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, χωρίς την προηγούμενη συναίνεση ή τη συγκατάθεση του ελεγχόμενου, οι οποίες έχουν αντιστοίχως, την υποχρέωση να δώσουν τις ζητούμενες πληροφορίες και τα στοιχεία που βρίσκονται στην κατοχή τους και β) να διατάσσουν την προσκόμιση εγγράφων και την κλήση μαρτύρων, τους οποίους εξετάζουν σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η Επιτροπή, δια του Προέδρου της, μπορεί να καλεί τους ελεγχόμενους για να δώσουν διευκρινίσεις ή να προσκομίσουν συμπληρωματικά παραστατικά στοιχεία, εντός ρητής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών, η οποία μπορεί να παραταθεί, με απόφαση του Προέδρου της, για ισόχρονο διάστημα.

6. Όποιος εμποδίζει, με οποιονδήποτε τρόπο το ελεγκτικό έργο και ιδίως αρνείται την παροχή στοιχείων στην Επιτροπή τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών.

7. Η δαπάνη από τη λειτουργία της Επιτροπής βαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό και ειδικότερα σε βάρος του οικείου ΚΑΕ του προϋπολογισμού εξόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

8. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζεται κάθε θέμα που αφορά στο αντικείμενο, στη διαδικασία ελέγχου, καθώς επίσης στην οργάνωση και λειτουργία της Επιτροπής για τον επανέλεγχο των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης των ανωτέρω προσώπων.

Άρθρο 5

Ολοκλήρωση Ελέγχου – Έννομες συνέπειες

1. Ο έλεγχος της Επιτροπής ολοκληρώνεται εντός ενός (1) έτους από τη δημοσίευση του παρόντος.

2. Μετά το πέρας του ελέγχου συντάσσεται αναλυτική έκθεση στην οποία προσαρτάται ως παράρτημα τυχόν έκθεση ορκωτών ελεγκτών. Η έκθεση της Επιτροπής, με το παράρτημά της, υποβάλλεται αμέσως στον Πρόεδρο της Βουλής και δημοσιεύεται, με φροντίδα της Επιτροπής, σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας. Εφόσον διαπιστωθεί ανάγκη διερεύνησης θεμάτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα φορολογικής ή άλλης αρχής, η έκθεση αποστέλλεται στην αρχή αυτή.

3. Ειδικότερα, εφόσον από τον διενεργηθέντα έλεγχο προκύψει αδικαιολόγητη απόκτηση ή επαύξηση περιουσιακών στοιχείων του ελεγχόμενου προσώπου, του/της συζύγου ή του ανήλικου τέκνου του, διατάσσεται, από τη Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών, σε βάρος του ελεγχόμενου και προ πάσης εκδίκασης στα διοικητικά ή ποινικά δικαστήρια, δέσμευση τραπεζικών λογαριασμών και θυρίδων, δήμευση του εν λόγω περιουσιακού στοιχείου ή καταλογισμού χρηματικού ποσού ίσης αξίας με το περιουσιακό όφελος που αδικαιολόγητα απέκτησε ή προσαύξησε ο ίδιος, ο/η σύζυγός του ή ανήλικο τέκνο του και συντάσσεται σχετική έκθεση, η οποία αποστέλλεται στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας, στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Αν ανακύπτει περίπτωση ποινικής ευθύνης, η έκθεση αποστέλλεται στο αρμόδιο για την άσκηση ποινικής δίωξης όργανο. Ο

καταλογισμός χρηματικού ποσού γίνεται υπέρ του Δημοσίου από το αρμόδιο Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Αθήνα, 30 Μαΐου 2011

ΟΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΝΤΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

Κωνσταντίνος Τασούλας
Κωνσταντίνος Τζαβάρας
Κωνσταντίνος Καραγκούνης
Ανδρέας Λυκουρέντζος